

BRUK AV PROTOKOLLER I INTENSIVAVDELINGEN

Reduksjon i respiratortid og liggetid

Anne Kristine Muri
Britt Sjøbø
Guttorm Brattebø
Stig Gjerde

Anestesi- og Intensivavdelingen
Haukeland Sykehus

Bakgrunn

- ⌘ De fleste av pasientene på intensivavdelingen trenger respiratorbehandling

- ⌘ For lang respiratortid kan medføre:
 - ☒ økt risiko for komplikasjoner
 - ☒ større behov for pleie og overvåking
 - ☒ økt medikamentforbruk
 - ☒ ressurstap for avdelingen

- ⌘ Undersøkelser har vist at bruk av protokoller kan redusere liggetiden på respirator

Gjennombruddsmetoden

⌘ Systematisk arbeidsmetode der en prøver ut små endringer i rask rekkefølge

- ☑ Planlegge endringen (plan)
- ☑ Gjennomføre den (do)
- ☑ Måle effekten (study)
- ☑ Innarbeide endringen i rutinene? (act)

⌘ Dataene legges fortløpende inn i tidsplot og analyseres

Standardisering av sedasjon

- ⌘ Enkle "kjøreregler" for regulering av sedasjon
- ⌘ Gradering av sedasjon (MAAS)
- ⌘ Fjerne tilfeldig variasjon som den enkelte lege og sykepleier står for
- ⌘ Lete etter negative konsekvenser for pasientene
- ⌘ Sedasjonsprotokoll / MAAS innført 1/12-99

Rutine for sedasjon av pasienter (>18 år) på ventilator med bruk av MAAS-gradering

1. **Sedasjonsgradering**
MAAS-gradering skal benyttes for å finne medikamentosen til ønsket sedasjonsdybde. Ønsket sedasjonsdybde angis av lege på intensivkavnen.
2. **Oppstart av sedasjon / vedlikehold**
Morfin 2-10 mg iv, og Droperidol[®] 1-5 mg iv. Kan gittes hvert 10. minutt til ønsket MAAS. Sedasjon startes kontinuerlig infusjon med en lav dose morfin anslagsvis 2-10 mg/l og Droperidol[®] 1-5 mg/l. Ved uønskede bivirkninger vurderes eventuelt f.eks. Nausea eller forsvaret. Ved lav MAAS-score reduseres morfin og/eller Droperidol[®] infusjonen med 50%.
3. **Svært dybe prosedyrer**
For gjennomføring av uønskede prosedyrer (caul, utvalg, skoleeksamen, skidrid) gis behav med morfin 2-10 mg iv (evt. også Droperidol[®] 1-5 mg iv) dersom behov.
4. **Oppsett**
Etter vurdering av behavet kan den kontinuerlige infusjonsstakt justeres opp. Vurder om det er morfin eller Droperidol[®] som skal økes. Dersom behavet er store 6-8 timer er mer enn 15 år den valde kontinuerlige infusjonsstakten i samme tidrom, eller den kontinuerlige infusjons hastigheten med 25%. Dersom den kontinuerlige infusjonen overkrider 15 mg/l må man vurdere tilleggsmedisjoner i medik. (f.eks. Ketalar[®] fentanyl, 1 mg/kg/2h, eller Nausea etc.)
5. **Avslutning**
Ved avslutning av sedasjon og avringning av ventilator stoppes den kontinuerlige infusjon av Droperidol[®] og morfinen reduseres med ca. 50%, eller etter ordningen fra lege. Ved oro og abstinens vurderes behov for tilleggsmedisjoner med f.eks. Haldol[®] og/eller Calponal[®].

MAAS skala (Motor Activity Assessment Scale)

Score	Beskrivelse	Definisjon
0	Liten respons	Ingen bevegelse ved smerterstimulering (ubehagelig prosedyre)
1	Respons på smerterstimulering	Aprett øyene, løfter øyebryn eller stur hodet med stimulus, eller beveger arm / ben ved smerterstimulering
2	Respons på berøring eller røre	Aprett øyene, løfter øyebryn eller stur hodet med stimulus, eller beveger arm / ben ved berøring eller når røret ses høyt
3	Rølig og samarbeidende	Ingen pre-stimulering nødvendig for sporten bevegelse. Pasienten er rølig og følger instruksjoner
4	Lidlig og samarbeidende	Ingen pre-stimulering nødvendig for sporten bevegelse. Pasienten plukker på låret, tåler eller tar av seg dyne, men følger instruksjoner
5	Aglørt	Ingen pre-stimulering nødvendig for sporten bevegelse og pasienten bruker å stille opp eller bevege armer / ben ut av sengen, og følger alle øllet instruksjoner
6	Svært aglørt og samarbeidende	Ingen pre-stimulering nødvendig for sporten bevegelse. Pasienten står opp, løper, klatrer, løfter seg fra senga, står

Respiratortid og liggetid

		Baseline	Sedasjon	Resp. avvenning	Ombygg.	Etter ombygg.
Antall pas Tid		147 11 mnd	194 15 mnd	246 18 mnd	96 7,5 mnd	92 7 mnd
Respi- ratortid	Gj.snitt	7,4	5,3	5,7	6,8	5,3
	Median	4,6	4,0	3,5	4,3	3,6
Liggetid	Gj.snitt	9,3	8,1	7,9	8,8	7,5

Konklusjon

- ⌘ Bruk av protokoller har gitt redusert respiratortid og liggetid i vår avdeling
 - ☒ Pasientsammensetningen i de tre periodene var stort sett lik (SAPSII, alder, NEMS)
 - ☒ Ikke registrert negative konsekvenser for pasientene (anonym avviksregistrering)
- ⌘ Protokollene er innført som rutine i avdelingen
- ⌘ Gjennombruddsmetoden er et godt egnet arbeidsredskap i endringsarbeid